

PHIẾU TÓM TẮT THÔNG TIN ĐIỀU TRỊ

CHẤN THƯƠNG MẮT

CHẤN THƯƠNG MẮT

Chấn thương mắt là gì? Chấn thương mắt thường để lại hậu quả nặng nề có thể mù lòa nếu không xử trí đúng và kịp thời.

- Nguyên nhân thường gặp**
- Tai nạn sinh hoạt:
 - + Trẻ nhỏ: do trẻ chơi dao, kéo. Trẻ chạy cầm tô chén khi té mảnh tô, chén vỡ bật vào mắt. Chó cắn, cò mổ.
 - + Bụi, dị vật cánh côn trùng, mạt sắt bay vào mắt.
 - + Chơi pháo hoặc bị pháo nổ văng vào mắt.
 - Tai nạn lao động:
 - + Kéo dây ràng buộc đồ bị dây bật vào mắt. Hàn xì không đeo kính bảo hộ. Cắt cỏ liềm trúng đá, đá văng vào mắt. Nổ bình ắc qui khi sửa xe.
 - Tai nạn thể thao: Chơi cầu lông, đánh tennis bị bóng bay vào mắt.
 - Tai nạn giao thông.

SƠ CỨU VÀ PHÒNG NGỪA CHẤN THƯƠNG MẮT

- Sơ cứu trước khi đến bệnh viện**
- Tụ máu mi: xử trí chườm đá lạnh làm giảm sưng phù.
 - Dị vật kết mạc: chớp mắt vào ly nước sạch giúp dị vật trôi ra ngoài. Nếu không được, hãy đến cơ sở y tế chuyên khoa mắt để được lấy ra.
 - Dị vật giác mạc không được tự khều lấy dị vật, không tự mua thuốc nhỏ mắt vì sẽ làm tổn thương mắt nặng hơn. Bệnh nhân nên đến cơ sở chuyên khoa mắt để được lấy dị vật càng sớm càng tốt (*xem bài dị vật kết giác mạc*).
 - Xước giác mạc: do móng tay, vật nhọn, cành cây cào: mắt cộm, đau khó mở mắt, nhìn mờ. Không nên tự mua thuốc nhỏ nên đi khám ngay tại Bệnh viện có chuyên khoa Mắt.

- Vết thương đâm xuyên gây rách da mi, đứt lệ quản, rách giác mạc, củng mạc do dụng cụ nhọn như dao kéo, bút chì, đá, mảnh lưỡi cưa... đâm vào có thể kèm chảy máu, thoát chất dịch nhầy, có thể kèm dị vật. Tuyệt đối không được tự ý lấy những vật lạ như đất, đá, cây... cắm trong mắt ra. Băng mắt sạch không rửa mắt, không đè ép vào mắt, đến khám ngay Bệnh viện chuyên khoa Mắt.
- Bỏng hóa chất: các hóa chất gia dụng bắn vào mắt. Rửa mắt ngay bằng nước sạch hoặc nước muối vô trùng trong 5-10 phút, băng mắt -> khám Bệnh viện chuyên khoa mắt. trừ trường hợp bỏng do vôi phải lấy hết vôi cục trong mắt rồi rửa mắt (*xem bài Bỏng mắt*).
- Chấn thương đầu do tai nạn giao thông (máu tụ trong não) cũng có thể ảnh hưởng đến đường dẫn truyền thị giác, thị thần kinh có thể bị chèn ép, bị đứt gãy mù đột ngột cần điều trị tích cực mới có hy vọng phục hồi thị lực.
- Vỡ thành xương hốc mắt gây tụt nhãn cầu vào các xoang lân cận, gây chèn ép dây thần kinh thị giác hoặc gây xuất huyết vùng quanh thị thần kinh, làm thị lực giảm trầm trọng, nên có sự phối hợp với các khoa liên quan như Tai-mũi-họng, răng hàm mặt, ngoại thần kinh... với mục đích giải phóng chèn ép, giải thoát cơ bị kẹt và đặt xương gãy về đúng vị trí giải phẫu.

Sơ cứu đúng cách giúp ngăn chặn được nhiều nguy cơ gây nguy hiểm đến thị lực và sức khỏe đôi mắt.

Khi nào gặp bác sĩ?

- Nhìn mờ.
- Đau mắt kéo dài và có xu hướng nặng dần, đặc biệt khi tiếp xúc với ánh sáng.
- Không thể rửa sạch mắt bằng nước.
- Có biểu hiện lạ khi nhìn: nhìn đôi, quang sáng hoặc bóng mờ.
- Xuất huyết trong mắt.
- Tổn thương nặng xung quanh mắt (có vết cắt, vết thương hở).

**Bảo vệ mắt
là biện pháp
phòng ngừa
chấn thương
mắt hiệu
quả, thiết
thực nhất**

- Tránh cho trẻ chơi dao, kéo, cung tên, vật sắc nhọn, súng bắn đạn giả..Theo dõi sát khi trẻ chơi.
- Trẻ em chơi với vật nuôi (chó, mèo) cần phải có người giám sát cẩn thận, không cho trẻ lại gần con cò tránh trường hợp bị cò mổ mắt.
- Đeo kính bảo vệ: để giảm ánh sáng trực tiếp và cản vật lạ bay vào mắt bất ngờ. Đeo kính khi hàn xì. Đảm bảo an toàn trong lao động.
- Không nên dùng dây ràng (dây thun) để cột đồ trên xe vì nguy cơ tuột tay dây thun bắn vào mắt.
- Khi sử dụng hóa chất, nên đeo bao tay và rửa thật sạch sau khi dùng xong.
- Cẩn thận trong sinh hoạt, đảm bảo an toàn lao động, an toàn giao thông. Đội mũ bảo hiểm khi tham gia giao thông.